सहायक कक्ष अधिकारी अराजपत्रित गट (ब) (मुख्य) परिक्षा 2017

MPSC360.com

दि. १०/१२/2017

O10

A

A

संच क्र.
Series No.

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. 102165

प्रश्नपुस्तिका – I

वेळ : 1 (एक) तास

मराठी व इंग्रजी

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **100 अनिवार्य प्रश्न आहेत.** उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. आणि तसेच इतर काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक								

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम–82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

MPSC360.com

MPSC360.COM

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

A

MPSC360.COM

MPSC360.COM

1. विधाने वाचा.
   a. द् , ध् , ही कठोर व्यंजने आहेत
   b. ज् , झ् , ही मृदू व्यंजने आहेत
   c. ग् , ह्, ही अनुनासिके आहेत
   (1) a व b चूक (2) फक्त a चूक (3) फक्त b बरोबर (4) a आणि c बरोबर

2. 'गैर' हा कोणता भाषेतील उपसर्ग नाही ?
   a. संस्कृत उपसर्ग
   b. अरबी उपसर्ग
   c. मराठी उपसर्ग
   d. पारशी उपसर्ग
   (1) a, b, c बरोबर d चूक (2) a, c, d बरोबर b चूक
   (3) b, c, d बरोबर a चूक (4) फक्त b बरोबर बाकी सर्व चूक

3. पुढीलपैकी कोणता प्रकार कृदन्ताचा नाही ?
   (1) णे-कृदन्त (2) ऊ-कृदन्त (3) ला-कृदन्त (4) क-कृदन्त

4. पुढील विधाने वाचा.
   a. उपसर्ग अव्ययरूप असतात ते मूळ शब्दांचा अर्थ फिरवतात.
   b. उपसर्गांचा वापर वाक्यात स्वतंत्रपणे करता येतो.
   c. धातूंना जोडल्या जाणाऱ्या प्रत्ययाला 'कृत्' म्हणतात.
   (1) a व c बरोबर (2) फक्त a बरोबर (3) a व b बरोबर (4) फक्त c बरोबर

5. खाली मराठी व्याकरणातील संधीचे काही प्रकार व त्यांची उदाहरणे दिलेली आहेत.

संधी	उदाहरण
a. सजातीय संधी	I. सच्चिदानंद
b. विसर्ग संधी	II. खिडकीत
c. व्यंजन संधी	III. सारासार
d. पूर्वरूप संधी	IV. शनैश्चर

	a	b	c	d
(1)	III	IV	I	II
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	IV	II	III
(4)	IV	I	III	II

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.COM

6. 'प्रसादला गरम दूध खूप आवडते' – या वाक्यातील कर्ता ओळखा.
   (1) प्रसाद (2) गरम (3) गरम दूध (4) खूप

7. पुढील विधाने वाचा.
   a. धातूला प्रत्यय लागूनही क्रिया अपूर्ण आहे असे दर्शविणाऱ्या शब्दांना अपूर्ण क्रियापदे म्हणतात.
   b. अकर्मक क्रियापदांना कर्माची आवश्यकता नसते.
   c. काही क्रियापदाना दोन कर्मे असतात.
   (1) फक्त a चूक (2) फक्त b चूक
   (3) फक्त c चूक (4) सर्व बरोबर

8. 'मधु लाडू खातो' या वाक्याचा रीतिवर्तमानकाळ ओळखा.
   (1) मधु लाडू खात असतो (2) मधु लाडू खात असे
   (3) मधु लाडू खात जाईल (4) मधु लाडू खातो

9. खालील वाक्याचे केवलवाक्य करा :
   'आरती सुरू झाली, घंटानाद सुरू झाला'.
   a. आरती सुरू झाली व घंटानाद सुरू झाला.
   b. जेव्हा आरती सुरू झाली तेव्हा घंटानाद सुरू झाला.
   c. आरती सुरू झाली आणि घंटानाद सुरू झाला.
   d. आरती सुरू झाल्यावर घंटानाद सुरू झाला.
   (1) फक्त a आणि d बरोबर
   (2) फक्त d आणि b बरोबर
   (3) फक्त c बरोबर बाकी चूक
   (4) फक्त d बरोबर बाकी चूक

10. 'गोरगरिबांचे रक्त शोषणाऱ्या या समाजातील जळवा ठेचून काढल्या पाहिजेत' – या वाक्यातील शब्दशक्ती ओळखा.
   (1) वाच्यार्थ (2) व्यंग्यार्थ
   (3) लक्ष्यार्थ (4) सरलार्थ

11. 'नवलाई, गारवा, मित्रत्व, शहाणपणा, देवत्व' ही नामाच्या कोणत्या प्रकारात येतात ?
   (1) विशेषण (2) विशेषनाम
   (3) भाववाचक नाम (4) सर्वनाम

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.COM

12. जर दोन किंवा अधिक केवल वाक्ये प्रधानत्व बोधक अव्ययानी जोडली तर ________ वाक्य तयार होते.
(1) संयुक्त (2) मिश्र
(3) केवल (4) उभयान्वयी अव्यय

13. 'देशीशब्दां' चा योग्य तो गट ओळखा.
(1) अर्ज, बटाटा, कोबी, अत्तर
(2) बाजरी, वांगे, ढेकूण, चिमणी
(3) घर, सासू, सासरा, गाव
(4) भीती, पृथ्वी, चाक, आग

14. पुढील विधाने वाचा.
a. होकारार्थी वाक्यांना करणरूपी वाक्ये म्हणतात.
b. वाक्यात अट असेल तर त्यास आज्ञार्थी वाक्य म्हणतात.
c. क्रियापदाच्या रूपावरून शक्यता, योग्यता, इच्छा या विषयीचा बोध झाल्यास त्यांना स्वार्थी वाक्ये म्हणतात.
(1) फक्त a बरोबर (2) फक्त c बरोबर
(3) फक्त a व c बरोबर (4) a, b, c बरोबर

15. चूक की बरोबर.
a. कर्तरि प्रयोगात क्रियापदाचे रूप कर्त्याच्या लिंग-वचन-पुरुषानुसार बदलते.
b. कर्तरि प्रयोगात क्रियापदाचे रूप कर्माच्या लिंग-वचनानुसार बदलते.
(1) केवल b बरोबर (2) केवल a बरोबर
(3) a आणि b बरोबर (4) a आणि b चूक

16. पुढील वाक्यातील आधारपूरक विधेयपूरक ओळखा 'हा रस्ता मोठ्या रस्त्याला मिळतो'.
(1) मोठ्या रस्त्याला (2) हा रस्ता
(3) रस्त्याला मिळतो (4) मिळतो

17. पोर्तुगीज शब्दांचा गट ओळखा.
(1) घमेले, पायरी, लोणचे (2) बटन, नर्स, सर्कस
(3) हंडा, पाट, आई (4) ताळा, अनारस, डबी

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.COM

18. पुढीलपैकी कोणत्या वाक्प्रचाराचा अर्थ बरोबर नाही ?

(1) जीव गलबलणे – गहिवरणे

(2) आभाळाला कवेत घेणे – मिठी मारणे

(3) देणे घेणे नसणे – संबंध नसणे

(4) सोने होणे – सार्थक होणे

19. पुढील विधाने वाचा.

a. कासव हळूहळू चालते.

b. मुले वर्गाबाहेर मोठमोठ्याने गप्पा मारीत उभी होती.

वरील वाक्यातील विधेय विस्तारक ओळखा.

(1) हळूहळू व गप्पा मारीत

(2) हळूहळू व वर्गाबाहेर मोठमोठ्याने

(3) हळूहळू व मोठमोठ्याने गप्पा मारीत

(4) हळूहळू व वर्गाबाहेर मोठमोठ्याने गप्पा मारीत

20. 'विपत्काल' या शब्दाची संधी खालीलपैकी कोणत्या पोट शब्दांनी केली जाते ?

(1) विपत् + काल

(2) विप + त्काल

(3) विपद् + काल

(4) वि: + पद्काल

21. अशुद्ध शब्द ओळखा.

(1) पाश्चात्य

(2) भूगोल

(3) परिक्षा

(4) आध्यात्मिक

22. चहाडी करणे, भांडण करणे या अर्थाचा वाक्प्रचार ओळखा.

(1) कानामागे टाकणे

(2) केसाने गळा कापणे

(3) कान लांब होणे

(4) कलागती लावणे

MPSC360.COM

MPSC360.COM

23. 'अज' या शब्दाचा एक अर्थ आहे बोकड ; तर दुसरा अर्थ कोणता ?

(1) माणूस (2) राक्षस

(3) ईश्वर (4) गाढव

24. 'अभ्यास केला असता तर तो नापास झाला नसता' या वाक्याचा प्रकार कोणता ?

(1) विध्यर्थी

(2) आज्ञार्थी

(3) संकेतार्थी

(4) स्वार्थी

25. पुढील शब्दांतील भाषिकदृष्ट्या चुकीचा शब्द ओळखा.

(1) वैनतेय (2) बलाकमाला

(3) गृहजावई (4) सच्छील

<u>पुढील उतारावाचून त्यावर आधारित 26 ते 30 प्रश्नांची उत्तरे द्या.</u>

तुमची स्वत:विषयीची जी धारणा असते, तसेच तुम्ही असता. आपल्याला जे जाणवायला हवे, तेच बरोबर, असे तुम्हांला वाटत असते. 'मला हे शक्य नाही;' असे तुम्हांला वारंवार वाटते का ? तसे तुम्ही स्वत:शी सतत म्हणत असता का ? असे तुम्ही म्हणत असाल किंवा अशा पद्धतीने विचार करीत असाल, तर तुम्ही लवकरच त्याच विचाराने पछाडले जाल. त्यातून तुम्हाला तसेच घडविणारी ती जणू भविष्यवाणीच ठरेल आणि मग आपण अधिकच दुर्बल आणि अविवेकी झालो आहोत, असे तुमच्या लक्षात येईल.

यासाठी मनाला चिंतनाची सवय लावा. आपल्यातील विश्वास जागवा; आणि मग आपण एक समर्थ व्यक्ती आहोत, असे तुमच्या अनुभवास येईल. आपल्या स्वत:लाच सकारात्मक, प्रोत्साहक संदेश द्या. आपल्या ध्येयपूर्तीला इतरांच्या प्रतिसादाची, मान्यतेची गरज भासते तेव्हा, काही क्षण आपण असाहाय्य आणि सैरभैर बनतो. यासाठीच स्वत:विषयी चांगली भावना ठेवून काम करा आणि अधिक स्वावलंबी व्हा. अगदी निकड असेल तर तेवढ्यापुरतीच मदत घ्या. सकारात्मक विचारात प्रचंड शक्ती असते. उत्साही, आशावादी वृत्तीची माणसे अधिक काळ जगतात; तसेच चिंतातुर राहाणाऱ्या माणसांपेक्षा लवकर रोगमुक्त होतात, असे संशोधनाने सिद्ध झाले आहे.

MPSC360.COM

MPSC360.COM

26. अधिक काळ जगण्यासाठी कशाची गरज असते ?
(1) प्रचंड ईच्छाशक्तीची
(2) उत्साही व आशावादी वृत्तीची
(3) निरंतर व्यायामाची
(4) अविवेकी असण्याची

27. खालील दोन विधानांपैकी कोणते योग्य आहे ?
a. चिंतनामुळे आपण सामर्थ्यशाली होतो.
b. सकारात्मक विचारात काम करण्याची शक्ती नसते.
(1) फक्त a
(2) फक्त b
(3) a आणि b दोन्हीं
(4) a आणि b दोन्हीं नाही

28. पुढील दोन विधानांपैकी कोणते अयोग्य आहे ?
a. नकारात्मक विचाराने आपण अधिक सशक्त होतो.
b. स्वत: बद्दल चांगली भावना ठेवून स्वावलंबी होणे.
(1) फक्त a
(2) फक्त b
(3) a आणि b दोन्हीं
(4) a आणि b दोन्हीं नाहीत

29. आनंदी राहण्याचे कारण सकारात्मक विचारसरणी आहे. कारण
(1) जीवनातला आनंद जगण्यात आहे
(2) आनंद हा मानण्यावर अवलंबून असतो
(3) सकारात्मक विचारात प्रचंड शक्ती आहे
(4) आपल्या ध्येयपूर्तीसाठी माणूस काहीही करतो

30. सकारात्मकतेसाठी कोणत्या गोष्टीची आवश्यकता असते ?
(1) सतत अभ्यासाची
(2) नवीन नवीन कल्पकतेची
(3) विश्वास जागवण्याची
(4) सतत परमेश्वराचे चिंतन करण्याची

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.com

31. 'विधुर' या शब्दाला खालील कोणता शब्द समूह योग्य आहे ?
(1) महाभारतातील एक पात्र
(2) ज्याची पत्नी मरण पावली असा पुरुष
(3) आगीशी खेळ करणारा
(4) दुसऱ्याच्या मनातील ओळखणारा

32. खालील व्यंजनगटातील 'तालव्य' चा गट ओळखा.
(1) ट् , ठ् , ड् , ढ् , ण्
(2) त् , थ् , द् , ध् , न्
(3) च् , छ् , ज् , झ् , ञ्
(4) प् , फ्, ब् , भ् , म्

33. खालील शब्द कोणत्या उपसर्गाचे आहेत ?
अजाण, अबोल, अनोळखी.
(1) संस्कृत
(2) मराठी
(3) फारसी
(4) अरबी

34. 'क्ष' आणि 'ज्ञ' ही ___________ आहेत.
(1) महाप्राण
(2) अल्पप्राण
(3) जोडाक्षरे
(4) यापैकी कोणतेही नाही

35. जोड्या जुळवा.

a. कन्नड शब्द	I. टाळे, तूप, गदारोळ
b. देशी शब्द	II. जाहीर, मंजूर, मालक
c. तेलगू शब्द	III. कोलदांडा, गोंधळ, गुढी
d. अरबी शब्द	IV. पोपट, जोंधळा, खेटर

	a	b	c	d
(1)	IV	II	III	I
(2)	II	IV	III	I
(3)	III	IV	I	II
(4)	III	I	IV	II

36. 'मागच्या वर्षी याच वेळेला आपण भेटलो होतो' या वाक्यातील विधेयविस्तार.
(1) मागच्या वर्षी
(2) याच वेळेला
(3) मागच्या वर्षी याच वेळेला
(4) आपण भेटलो

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.com

MPSC360.com

37. "त्याने मला शिवाजी मंदिरात बोलावले, परंतु <u>आपण</u> आलाच नाहीत !" या वाक्यातील 'आपण' हा शब्द कोणते सर्वनाम दर्शविते ?

(1) दर्शक सर्वनाम
(2) समुदायवाचक सर्वनाम
(3) सामान्य सर्वनाम
(4) सर्वपुरुषवाचक सर्वनाम

---

38. जोड्या जुळवा.

a. कंठ्य वर्ण	I. ल्, त्, स्
b. तालव्य वर्ण	II. ट्, ढ्, ळ्
c. दंत्य वर्ण	III. क्, ग्, ङ्
d. मूर्धन्य वर्ण	IV. च्, झ्, ञ्

	a	b	c	d
(1)	III	IV	I	II
(2)	IV	I	III	II
(3)	II	III	IV	I
(4)	I	II	III	IV

---

39. जोड्या जुळवा.

a. प्रथमा	I. अपादान
b. पंचमी	II. अधिकरण
c. षष्ठी	III. कर्ता
d. सप्तमी	IV. संबंध

वरील विभक्ती व कारक यांच्या जुळणीचा खालीलपैकी कोणता पर्याय योग्य आहे ?

	a	b	c	d
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	IV	I	III
(3)	III	I	IV	II
(4)	I	III	II	IV

---

40. 'जर शाळेस सुटी मिळाली तर मी तुमच्याकडे येईन' या वाक्यातील उभयान्वयी अव्ययाचा प्रकार ओळखा.

(1) उद्देशबोधक
(2) संकेतबोधक
(3) स्वरूपबोधक
(4) कारणबोधक

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.com

MPSC360.COM

41. पुढील विधाने वाचा.

a. कोबी <u>म्हणून</u> एक भाजी आहे.

b. ती म्हणाली <u>की</u> मी तुमचीच आहे.

वरील वाक्यातील अधोरेखित उभयान्वयी अव्ययांचा प्रकार ओळखा.

(1) उद्देशदर्शक (2) कारणदर्शक (3) संकेतदर्शक (4) स्वरूपदर्शक

42. यांपैकी कोणता तत्पुरुष समासाचा प्रकार नाही ?

(1) विभक्ती (2) उपपद (3) नञ् (4) द्वंद्व

43. 'माझे वडील आज परगावी गेले ' या वाक्याचा प्रकार कोणता ?

(1) संकेतार्थी (2) विधानार्थी (3) नकारार्थी (4) होकारार्थी

44. 'खानदेशातील माझे शंकर मामा बहुव्रीही आहेत' या वाक्याच्या अर्थासाठी पुढील योग्य पर्यायाची निवड करा.

(1) माझे मामा धान्य संपन्न गृहस्थ आहेत.

(2) माझ्या मामांच्या अनेक मुली आहेत.

(3) माझ्या मामांच्या काही सुना वेगळ्या राहतात.

(4) माझ्या मामांना अनेक व्यसने आहेत.

45. 'आम्ही जातो आमुच्या गावा' या वाक्याचा प्रकार कोणता ?

(1) मिश्र वाक्य (2) केवल वाक्य (3) संयुक्त वाक्य (4) यापैकी नाही

46. 'बोल लावणे' या वाक्प्रचाराला योग्य अर्थ सांगा.

a. बोलत राहणे

b. दोष देणे

c. बोलायला लावणे

d. चूक सांगणे

(1) a, b बरोबर बाकी सर्व चूक

(2) c, d बरोबर बाकी सर्व चूक

(3) फक्त b बरोबर बाकी सर्व चूक

(4) फक्त d बरोबर बाकी सर्व चूक

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.com

47. 'भगीरथ प्रयत्न' या म्हणीच्या समानार्थी म्हण कोणती ते पर्यायातून अचूक निवडा.

a. अति नेटाने केलेले प्रयत्न

b. बादरायण संबंध

c. बारभाई कारभार

d. लंकेची पार्वती

(1) d, c, b, a चूक
(2) फक्त a बरोबर
(3) फक्त c चूक
(4) वरीलपैकी सर्व बरोबर

48. मिश्रवाक्याचे उपप्रकार व उदाहरणे यांच्या जोड्या जुळवा.

a. स्वरूपबोधक — I. व्याकरण म्हणजे भाषेच्या रचनेचे शास्त्र होय.

b. कारणबोधक — II. दादा आले म्हणजे आपण निघू.

c. उद्देशबोधक — III. परीक्षेत पहिला क्रमांक मिळावा म्हणून त्याने खूप अभ्यास केले.

d. संकेतबोधक — IV. आम्ही हाच साबण वापरतो कारण तो स्वदेशी आहे.

	a	b	c	d
(1)	IV	III	I	II
(2)	II	I	III	IV
(3)	I	IV	II	III
(4)	I	IV	III	II

49. 'विजा चमकू लागल्या आणि पावसाला सुरूवात झाली' या संयुक्त वाक्याचा प्रकार कोणता ?

(1) समुच्चयबोधक
(2) विकल्पबोधक
(3) न्यूनत्वबोधक
(4) परिणामबोधक

50. अमितला प्राचार्यांनी जाब विचारण्यासाठी बोलावले अमित बिनधास्त त्यांना सामोरा गेला यालाच म्हणतात

(1) उथळ पाण्याला खळखळाट फार

(2) गुडघ्याला बाशिंग

(3) कर नाही त्याला डर नाही

(4) अति शहाणा त्याचा बैल रिकामा

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.com

MPSC360.COM

51. खालील शब्द कोणत्या संधीचे आहेत ?

घर + ई – घरी

एक + एक – एकेक

(1) पूर्वरूप संधी
(2) अनुरूप संधी
(3) पररूप संधी
(4) यापैकी नाही

52. 'कमळ' या शब्दाचा समानार्थी नसलेला शब्द ओळखा.

(1) नलिनी
(2) नीरज
(3) पद्‌म
(4) वायस

53. पुढील विधाने वाचा.

a. रामाने कबूतरे मोजून पाहिली.

b. ती पंधराच होती.

वरील दोन वाक्यांचे संयुक्त वाक्य ओळखा.

(1) रामाने कबूतरे मोजली ती पंधरा होती.
(2) रामाने कबूतरे मोजली तेव्हा ती पंधरा होती.
(3) रामाने कबूतरे मोजली पण ती पंधराच होती.
(4) रामाने पंधरा कबूतरे मोजली.

54. 'तो नाटकात भिकंभट झाला होता' या वाक्यातील विधिपूरक ओळखा.

(1) नाटकात
(2) तो
(3) भिकंभट
(4) वाक्यात विधिपूरक शब्द नाही

55. <u>आम्ही</u> सकाळी फिरायला जातो. अधोरेखित शब्दाच्या सर्वनामाचा प्रकार कोणता ?

(1) सामान्य सर्वनाम
(2) द्वितीय पुरुषवाचक सर्वनाम
(3) दर्शक सर्वनाम
(4) प्रथम पुरुषवाचक सर्वनाम

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.COM

56. 'घरदार, ठावठिकाणा नसतो तेव्हा आपल्या चीजवस्तू स्वत:बरोबर घेऊन हिंडावे लागते.' या अर्थाची म्हण ओळखा.
   (1) विंचवाचे बिऱ्हाड पाठीवर
   (2) घर फिरले की घरचे वासेही फिरतात
   (3) गरिबाच्या घराला सावकाराची कडी
   (4) घर ना दार, वाऱ्यावर बिऱ्हाड

57. पुढीलपैकी तेलगू शब्दांचा गट ओळखा.
   (1) गुंडी, चप्पल
   (2) अनरसा, शिकेकाई
   (3) थाली, दादर
   (4) गुडघा, हाड

58. 'आम्ही त्या दिवशी सकाळी दहा वाजता साताऱ्यास जाण्याची खटपट केली' या विधानातील कर्म कोणते आहे ?
   (1) आम्ही
   (2) सकाळी दहा वाजता
   (3) त्या दिवशी
   (4) साताऱ्यास जाण्याची खटपट

59. 'ऋणानुबंधाच्या गोष्टी बोलता-बोलता रात्र केव्हा उलटून गेली हे कळलेच नाही'-या वाक्यातील 'ऋणानुबंध' या शब्दाचे अर्थ खाली दिलेले आहेत. त्यातील लागू न पडणारा एक अर्थ निवडा व त्याचा पर्याय लिहा.
   (1) चालू सुखदु:खांचा पूर्व जन्माशी असलेला संबंध
   (2) योगायोग
   (3) ईश्वरी सूत्र
   (4) अतिशय सूक्ष्म व गुप्त गोष्टी

60. समोरासमोर, हालहाल, एकेक या शब्दांचा प्रकार ओळखा.
   (1) पूर्णाभ्यस्त शब्द
   (2) अनुकरणवाचक अभ्यस्त शब्द
   (3) अंशाभ्यस्त शब्द
   (4) यापैकी नाही

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.COM

61. Match the following.

	I		II
a.	Hangar	I.	a place for horses
b.	Stable	II.	a place for dogs
c.	Kennel	III.	a place for bees
d.	Hive	IV.	a place for housing aeroplanes

	a	b	c	d
(1)	III	II	IV	I
(2)	IV	II	I	III
(3)	II	III	IV	I
(4)	IV	I	II	III

62. Pupil's progress is a far better measure of school's __________ . (effect)
Choose the correct form of the word given in the bracket to complete the sentence.
(1) effect
(2) effectiveness
(3) ineffectivity
(4) effection

63. Choose the correct sentences.
a. I shall get on the first bus that comes.
b. You must show no-one the note which the attendant will give you.
c. We shall award the prize to the person who gets the highest marks.
(1) a and b only (2) a and c only (3) b and c only (4) a, b and c

64. Choose the correct sentences.
a. I advice you to wait.
b. My advice to you is to wait.
c. I advise you to wait.
d. My advise to you to wait.
(1) all a, b, c and d are correct
(2) only a and d are correct
(3) only b and c are correct
(4) all a, b, c and d are wrong

65. Transform simple sentence to complex sentence.
Simple : I was glad to know of his success.
Complex :
(1) I was glad to know about his success.
(2) I was glad to know that he had succeeded.
(3) I was glad to know if he succeeds.
(4) I was glad to know that he succeeds.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.COM

66. Which alternative explains the difference in meaning between the following sentences (in sequence) ?
   a. I have a black and white dog.
   b. I have a black and a white dog.
   (1) One dog, two dogs implied in the sentences
   (2) Two dogs, one dog implied in the sentences
   (3) First sentence incorrect
   (4) Second sentence incorrect

67. a. Kapil has been playing cricket for several years.
   b. After depositing the fee to the hostel the boys went.
   c. These girls have been singing nicely.
   d. He is now playing a match.

   Identify the correct sentence/s.
   (1) Only a and c
   (2) Only b and c
   (3) Only a, b and c
   (4) Only a, b and d

68. Identify the correct sentence.
   (1) Not only she is happy at having shown the way to other women but she also plans to improve their lot.
   (2) Not only is she happy at having shown the way to other women but she also plans to improve their lot.
   (3) She is not only happy at having shown the way to other women but also she plans to improve their lot.
   (4) She is happy not only happy at having shown the way to other women but she also plans to improve their lot.

69. Identify adverb clauses out of the sentences given below.
   a. They lost the election because the voters did not trust them.
   b. They rewarded the man who rescued their son.
   c. The play flopped in the way that the critics had predicted.
   (1) c only
   (2) a and c only
   (3) b and c only
   (4) a, b and c

70. Choose the correct question tag for the following sentence.

   You're new around here.
   (1) Are you ?
   (2) Isn't it ?
   (3) Aren't you ?
   (4) Is it ?

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.com

71. Swimming is the best exercise.

Select the correct form of positive degree of the above sentence.

a. No other exercise is as good as swimming.

b. Very few exercises are as good as swimming.

(1) Only a (2) Only b

(3) Both (4) Neither

72. Identify the best synonym of the word GREGARIOUS.

(1) Sociable (2) Irritable

(3) Incorrigible (4) Susceptible

73. a. She wants dance to be learnt.

b. She was confined to bed by fever.

c. You are ordered to bring the files.

Identify the incorrect sentence.

(1) Only a (2) Only b

(3) Only a and c (4) Only a and b

74. Identify sentence/s containing transitive verb.

a. Many trees fall in the monsoon.

b. Woodmen fell trees.

c. Rise early with the lark.

(1) a only (2) b only

(3) a and c only (4) a, b and c

75. <u>Though she was late, she finished her work in time</u>.

Select the correct simple sentence of the above.

a. She was late but she finished her work in time.

b. Inspite of being late, she finished her work in time.

(1) Only a (2) Only b

(3) Both (4) Neither

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.com

MPSC360.COM

Q. No. 76 – 80 : Read the following passage carefully and answer the questions given below it.

Most of what I have learnt in life has been on court and from papa and my coaches, whether it's the way I speak, the way I think, or my attitude to life. Most of you must have picked up these skills within the school walls over the years, and by watching your peers and schoolmates. For me, it's been the academy, the courts and the many games of badminton I have played since I turned nine. So yes, the way I perceive life is also a little different from the average schoolgoer, whose goal includes academic pursuit.

The dangers of reaching lofty goals early in life are very real. There is no time to control success and failure. Sometimes they come together and you have to balance it as best as you can. It would have been easy to let it go to my head, but I'm acutely aware of what I have received and the element of my luck in my life; I would never take it for granted. At the same time, I am also conscious of how much hard work I have put in. Parents of young children often come upto Papa and ask him if they should allow their children to pursue the game rather than academics. And Papa always says no. Given a choice, he would have liked me to have finished school, and perhaps even college. I too tried to pursue academics, but after a point it was not possible any more. Papa and I both know that things could just as easily have not worked out. Admittedly, I am not the most talented player in the world or in the country, but I have made up for what I lack in talent with hard work. Commitment, and total focus. I think this combination works, no matter what you do in life. Mummy may tell me to focus on the goal and focus on success, but even if you don't, I think finding something you love to do and giving it your all is a great life mantra to have.

76. Identify the correct sentence.

According to the passage

a. The skills in life can be learnt only within the school walls.

b. Hard work, commitment and total focus on goal is the mantra of success.

c. Parents should allow their children to pursue the game rather than academics.

(1) Only a and b (2) Only b (3) Only b and c (4) Only a

---

77. According to speaker in the passage

One must learn to balance _________.

Complete the sentence choosing the best alternative.

(1) Sports and academics

(2) One's own interest and parent's expectations

(3) Success and failure

(4) Schools and hobbies

MPSC360.COM

MPSC360.COM

78. Identify the correct sentence/s.

According to the passage

a. Parents should allow their children to pursue the game rather than academics.

b. Parents should motivate their children to pursue both education and game.

c. Parents should force their children to focus on the goal and on success only.

d. Parents should set free their children to identify their own interest and make them work on it with integrity.

(1) Only a and c (2) Only b and d

(3) Only b (4) Only d

79. Sports require <u>dedication</u>.

Pick out the correct synonym from the passage.

(1) hard work (2) talent

(3) pursuit (4) commitment

80. Select the correct word for the following.

<u>The act of schooling and learning</u>.

(1) academy (2) academic (3) talent (4) college

81. Match the words given to the left with appropriate suffix on the right to make adjective.

a. Tire	I. – ly
b. Sick	II. – fold
c. Three	III. – able
d. Move	IV. – less

	a	b	c	d
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	IV	II	I	III
(4)	IV	I	II	III

82. Choose the correct alternatives to fill in the blanks in the given sentences.

a. I ________ spoken to him on the subject many times.

b. I ________ speaking to him for ten minutes.

(1) Have, have been (2) Have been, have

(3) Have, have (4) Did, have been

कच्च्या कामासाठी जागा /**SPACE FOR ROUGH WORK**

MPSC360.COM

MPSC360.com

83. Choose the option containing correct sentences.
   a. Few people knew the answer, did they ?
   b. A little progress has been made, has it ?
   c. We could scarcely hear what he said, could we ?
   (1) a and b only (2) a and c only (3) a only (4) a, b and c

84. Select a word for underlined words in the sentence.

   In ancient England there was the <u>Government by the king or queen</u>.
   (1) anarchy (2) plutocracy (3) monarchy (4) aristocracy

85. Choose the correct sentences.
   a. We may have some coffee ?
   b. Shall we have some coffee ?
   c. Please, you may post this letter for me ?
   d. Will you please take your hat off, I can't see the screen.
   (1) b and d only (2) a and d only
   (3) c and d only (4) a, c and d only

86. Match the following.

a.	Stoic	I.	Influenced by the wish for money
b.	Blaspheme	II.	An unmarried woman who seems unlikely to marry
c.	Spinster	III.	Someone who shows no feelings of dislike
d.	Mercenary	IV.	Disrespectful language about God or holy things

	a	b	c	d
(1)	II	I	III	IV
(2)	I	II	III	IV
(3)	III	IV	II	I
(4)	IV	III	II	I

87. Parts of the following sentence are jumbled up. Re-arrange them to make a grammatically correct as well as meaningful sentence.

   Telephone directories from replaced pages are missing which must be
   (1) Telephone directories which are from missing pages must be replaced
   (2) Missing pages which are replaced from telephone directories must be
   (3) Telephone directories from which pages are missing must be replaced
   (4) Telephone directories which are missing from pages must be replaced

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.com

MPSC360.COM

88. Identify adjective clauses in the following sentences.

a. His excuses, which were not convincing, angered his sister.

b. The route that you recommended was not easy to follow.

c. The ferry sailed when tide was full.

(1) a only
(2) a and b only
(3) a and c only
(4) a, b and c

89. Although the Electoral College functions every presidential year, the function is a mere formality; and many specialists argue that the college should be abolished.

Identify the type of sentence.

(1) Complex
(2) Compound
(3) Simple
(4) Compound complex

90. Identify the underlined term.

I know the man <u>who was here yesterday</u>.

(1) Adjective Clause
(2) Noun Clause
(3) Adverb Clause
(4) Noun Phrase

91. "Could you come to my birthday party ?" Said Ameya to Ajeya.

Select the most correct indirect narration of the sentence.

a. Ameya asked Ajeya to come to his birthday party.

b. Ameya invited Ajeya to his birthday party.

(1) Only a
(2) Only b
(3) Both
(4) Neither

92. <u>The manager said to the customer, "Have you brought the project report ?"</u>

Identify the correct indirect narration of the above sentence.

(1) The manager asked the customer whether he brought the project report.
(2) The manager asked the customer whether he had brought the project report.
(3) The manager asked the customer that if he had brought the project report.
(4) The manager asked to the customer whether he brought the project report.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.COM

MPSC360.com

93. Choose the correct option to fill in the blank.

_____________ passes belief.

(1) Because she survived in those conditions

(2) That she survived in those conditions

(3) Since she survived in those conditions

(4) Hence she survived in those conditions

94. Transform adverbial phrase into adverbial clause.

The burglar slunk away during our argument.

a. The burglar slunk away at our argument.

b. The burglar slunk away while we were arguing.

c. The burglar slunk away after our argument.

d. The burglar slunk away because we were arguing.

(1) Only a is correct

(2) Both a and c are correct

(3) Both b and d are correct

(4) Only b is correct

95. Choose the correct passive form of the following sentence.

People will have used up all oil in fifty years.

(1) All oil will have used up in fifty years

(2) All oil will have being used up in fifty years

(3) All oil will have been used up in fifty years

(4) All oil will have been using in fifty years

96. Identify the sentence/s grammatically correct.

a. He not only lost his money but also his luggage.

b. As long as you work hard, you will improve.

c. Either the action was just or unjust.

d. The choice is between the devil and the deep sea.

(1) Only a and b
(2) Only a, c and d
(3) Only b and d
(4) Only a and d

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.com

MPSC360.com

97. Very few flowers are as lovely as the rose.

Identify the correct comparative degree of the above sentence.

(1) Rose is lovelier than many other flowers.
(2) Rose is lovelier than most other flowers.
(3) Rose is more lovely than many other flower.
(4) Rose is lovelier than any other flower.

98. Thank him according to our customs.

Identify the sentence entailing the correct question to the above sentence.

(1) Thank him according to our customs, won't you ?
(2) Thank him according to our customs, will you ?
(3) Thank him according to our customs, do you ?
(4) Thank him according to our customs, don't you ?

99. Match the following to make grammatically correct and meaningful sentences.

a. We decided	I. when the comet will re-appear.
b. The repentant children admitted	II. what the electors demanded.
c. Astronomers have calculated	III. that we would buy the house.
d. A new deal was	IV. what they had done.

	a	b	c	d
(1)	III	IV	II	I
(2)	IV	III	II	I
(3)	IV	III	I	II
(4)	III	IV	I	II

100. Match the following.

a. Pacifist	I. A person who believes that all wars are wrong
b. Panacea	II. Something that will put right all troubles
c. Pedantic	III. Paying too much attention to small details and unimportant rules
d. Polyandry	IV. Practice of having more than one husband at the same time

	a	b	c	d
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	I	III	IV
(4)	II	I	IV	III

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC360.com

MPSC360.COM

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग – 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे (2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भिती वाटणे (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) अतिशय भिती वाटणे" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

MPSC360.COM